

Parlament České republiky
POSLANECKÁ SNĚMOVNA
2010
6. volební období

28.

USNESENÍ

výboru pro evropské záležitosti
ze 6. schůze konané dne 18. listopadu 2010

k Návrhu nařízení Rady o ujednáních o překladu pro patent Evropské unie /kód dokumentu 11805/10, KOM(2010) 350 v konečném znění/

Výbor pro evropské záležitosti po vyslechnutí informace náměstka ministra průmyslu a obchodu Ing. Martina Tlapy, MBA a předsedy Úřadu průmyslového vlastnictví Mgr. Ing. Josefa Kratochvíla, po vyslechnutí zpravodajské zprávy posl. Ivany Weberové a po rozpravě

s c h v a l u j e stanovisko, které je přílohou tohoto usnesení.

Jaroslav Lobkowicz v. r.
ověřovatel výboru

Ivana Weberová v. r.
zpravodajka výboru

Jan Bauer v. r.
předseda výboru

Návrh nařízení Rady o ujednáních o překladu pro patent Evropské unie

**KOM(2010) 350 v konečném znění, kód Rady 11805/10
Interinstitucionální spis 2010/0198/CNS**

- **Právní základ:**
Článek 118 druhý pododst. SFEU.
- **Datum zaslání Poslanecké sněmovně prostřednictvím VEZ:**
9. 7. 2010
- **Datum projednání ve VEZ:**
18. 11. 2010 (1. kolo)
- **Procedura:**
Konzultace s EP, v Radě jednomyslnost.
- **Předběžné stanovisko vlády (dle § 109a odst. 1 jednacího řádu PS):**
Datované dnem 3. 11. 2010, doručené do výboru pro evropské záležitosti dne 3. 11. 2010 prostřednictvím systému ISAP.
- **Hodnocení z hlediska principu subsidiarity:**
Návrh je v souladu s principem subsidiarity.
- **Odůvodnění a předmět:**
Diskuse ohledně jednotného patentu v rámci Evropské unie se vedou již několik desítek let. Na tom, že má patent EU vzniknout, již politická shoda v rámci jednotlivých členských států existuje. To samé se ovšem nedá říci o otázce jazykového režimu patentů, což je však základním předpokladem samotného vzniku patentu EU. Dohoda ohledně jazykového režimu tak bude klíčová pro další vývoj patentové ochrany v Evropské unii. Této dohody se přitom bude snažit belgické předsednictví dosáhnout na zasedání Rady pro konkurenceschopnost 10. listopadu t. r., případně na dalších zasedáních dne 26. listopadu a 10. prosince.

Co se týče současného patentového systému v Evropě, je tento založen na Evropské patentové úmluvě, která však není instrumentem Evropské unie, ale mezinárodního práva veřejného, a proto se ho účastní i nečlenské státy EU. Tento tzv. evropský patent je udělován a spravován Evropským patentovým úřadem (European Patent Office), ovšem jeho hlavním nedostatkem je skutečnost, že se nejedná o automatickou patentovou ochranu ve všech signatářských státech. Patent je tak platný jen v těch zemích, kde dojde k následné tzv. validaci patentu u národního patentového úřadu. To ovšem ve svém důsledku znamená jediné – zájemce o patentovou ochranu musí o tuto žádat v každém jednotlivém státě zvlášť. To s sebou ovšem nese jednak velmi výrazné časové, ale také finanční náklady.

V porovnání s ostatními velkými ekonomikami tak žadateli o evropský patent vznikají několikanásobně vyšší náklady. Podle některých výzkumů¹ tak náklady na registraci v Japonsku či Spojených státech amerických dosahují výše kolem 2.000 – 3.000 €, zatímco za předpokladu registrace v 6 státech EU činí náklady kolem 16.000 € a v případě registrace ve 13 státech dokonce dosahují téměř 30.000 €.

Fakt, že neexistuje jednotný patent, a to, že patentová ochrana se v konkrétních případech téměř vždy týká pouze několika států, má také na první pohled nečekané konsekvence. Může totiž docházet, a v praxi také dochází, k tomu, že se na trh toho členského státu, kde neplatí patentová ochrana, dostane takový výrobek, který je v jiných členských státech považován za nelegální kopii produktu chráněného patentem. Tento se pak posléze může v rámci vnitřního trhu EU distribuovat i do těch států, kde je původní výrobek chráněn patentem. Tímto tak dochází k oslabení patentové ochrany i v těch státech, kde je výrobcem původní produkt řádně registrován a chráněn.

Tento nepříliš šťastný stav vyústil ve snahu některých signatářských států reformovat současný systém tím, že se vzdají patentových překladů do svých národních jazyků. Tato reforma, která se realizovala r. 2000 prostřednictvím tzv. Londýnské úmluvy, ovšem ztroskotala na nezájmu většiny států, čímž ztratila svůj původní smysl.

I proto se již v poslední době zvýšil zájem EU o vytvoření jednotného evropského patentu, který by se registroval pouze u jednoho úřadu, a to s platností pro území celé Evropské unie. To se následně projevilo ve strategickém dokumentu EU, tzv. Strategii Evropa 2020, kde se předpokládá velmi významná časová i finanční úspora při přijetí takovéhoho instrumentu.

Určitým stimulem pro další snahy o přijetí tohoto návrhu nařízení se staly závěry Rady z prosince 2009, kde se členské státy shodly na podstatných charakteristikách patentu EU a otevřely tak cestu k poslední sporné kapitole, totiž právě k jazykovým ujednáním. Mezi body, na kterých panuje všeobecná shoda, se tak nyní počítá i následná vymahatelnost patentu prostřednictvím zamýšleného Patentového soudu.

- **Obsah a dopad:**

Návrh nařízení vychází z dosavadního systému patentové ochrany. Jinými slovy přebírá stávající jazykový režim Evropského patentového úřadu, což v praxi znamená, že se řízení před tímto úřadem (který bude do budoucna vést nejen řízení o udělení evropského patentu ve smyslu dosavadní roztržštěné mezinárodněprávní úpravy, ale také řízení o udělení navrhovaného patentu EU) povede v jednom ze tří úředních jazyků, kterými jsou angličtina, němčina a francouzština.

V jednom z těchto jazyků dojde podle návrhu také k udělení patentu EU, přičemž toto znění bude také závazné. Byla také dosažena shoda na tom, že všechny zaregistrované patenty EU včetně všech náležitostí (popis, výkres apod.) budou strojově přeloženy do všech úředních jazyků EU. Tyto strojové překlady ovšem nebudou mít závazný, ale pouze a jen informativní charakter. Pouze pokud budou vzneseny nároky – tedy žaloby u Patentového soudu – bude dotčený patent přeložen do úředního jazyka toho státu, kde nastalo žalované porušení patentové ochrany. Náklady na překlad přitom ponese držitel patentové ochrany.

---

¹ Viz např. van Pottelsberghe, Bruno. Europe should stop taxing innovation. In: Bruegel policy brief, č. 02/2010.

Navrhovaná varianta, dle které budou patenty registrovány v jednom ze tří zmíněných jazyků, ovšem není přijatelná pro všechny země (a v tomto ohledu je nutné doplnit, že pro přijetí jazykového ujednání je nutná **jednomyslnost**). Zejména Španělsko a Itálie považují toto řešení za diskriminační, přičemž navrhovalo rozšíření počtu úředních jazyků právě o španělštinu a italštinu.

Některé jiné státy na druhou stranu zastávají názor maximálního zjednodušení patentu a nevidí zde důvod, proč by měly být oficiální jazyky tři a nikoli pouze jeden, totiž angličtina. Španělsko zareagovalo vlastním návrhem, totiž povinné registrace v angličtině a dále v jednom dalším – libovolném – jazyku EU.

Na konci září 2010 byl z iniciativy belgického předsednictví, které si schválení jazykového ujednání patentu vytyčilo za jeden ze svých nejdůležitějších cílů, předložen kompromisní návrh. Tento návrh předvídá několik změn. Předně by mělo probíhat jednotné udělovací řízení pro současné evropské patenty a pro budoucí patenty EU, přičemž pro oba patenty by také existoval stejný režim předběžné ochrany.

Důležitým návrhem je však předpokládaná nutnost vždy přeložit návrh do angličtiny, a to během přechodného období. Toto přechodné období by přitom mělo trvat tak dlouho, dokud nedosáhne kvalita strojových překladů vysoké úrovně.

Na posledním zasedání Rady pro konkurenceschopnost 10. listopadu 2010 však Italové a Španělé odmítli kompromisní řešení s tím, že by to znamenalo jazykovou diskriminaci, čímž velmi ztížili další kola vyjednávání.

Určité těžkosti však pro budoucí patent EU představuje také Soudní dvůr EU, který se návrhem nařízení na popud Rady zabývá. Podle předběžného stanoviska generální advokátky Soudního dvora, Julianne Kokott, je současný návrh neslučitelný se zakládacími smlouvami – to ovšem na druhou stranu neznamena, že senát Soudního dvora dospěje ke stejnému výsledku.

Nicméně pokud se v dohledné době přeci jen podaří najít mezi všemi členskými státy shodu, je předpokládáno, že Patentový soud by svůj první případ mohl rozhodovat někdy krátce před rokem 2020.² Nedojde-li ke shodě, některé členské státy již signalizovaly, že hodlají iniciovat postup cestou posílené spolupráce mezi členskými státy, které se budou schopny na jednotné jazykové verzi shodnout.

- **Stanovisko vlády ČR:**

Gestoři za Českou republiku, kterými jsou Úřad průmyslového vlastnictví společně s Ministerstvem průmyslu a obchodu, zastávají názor, že patent EU je pro další rozvoj vnitřního trhu nezbytný. Jsou však přesvědčeni, že nejlepší by bylo řešení nejjednodušší, tedy to, kdy by úředním jazykem byla pouze a jen angličtina. To by také ve svém důsledku znamenalo pro žadatele o patentovou ochranu nejmenší administrativní a finanční zátěž.

Pokud však bude na evropské úrovni dosaženo shody, je ČR připravena ze svého stanoviska poněkud ustoupit a přijmout kompromis, který pracuje s variantou tří úředních jazyků.

---

² Viz FREDERIKSEN, J. P. Hope remains for Eu patent court despite setback. In: Managing IP, říjen 2010.

- **Předpokládaný harmonogram projednávání v orgánech EU:**

Návrh bude pravděpodobně diskutován na Radě pro konkurenceschopnost dne 26. listopadu 2010.

- **Závěr:**

Výbor pro evropské záležitosti

1. **b e r e n a v ě d o m í** Návrh nařízení Rady o ujednáních o překladu pro patent Evropské unie;
2. **j e s i v ě d o m t o h o**, že současný systém evropského patentu je zejména z důvodu výdajů na překlad do úředních jazyků jednotlivých členských států zbytečně nákladný, což má nepříznivý vliv na konkurenceschopnost ekonomiky EU ve srovnání s ostatními světovými ekonomikami;
3. **z a s t á v á s t a n o v i s k o**, že nejvhodnější jazykovou variantou pro budoucí patent EU je nepochybně angličtina jako jediný úřední jazyk; za zásadní podmínku jeho zavedení však ze strany České republiky považuje předchozí vytvoření dostatečně kvalitního strojového překladače z angličtiny do češtiny tak, aby nedocházelo k nechtěnému porušení patentu EU ze strany českých subjektů z důvodu nekvalitního překladu popisu patentu a patentových nároků;
4. **j e o c h o t e n**, při všeobecné shodě mezi členskými státy, přistoupit na kompromisní variantu tří úředních jazyků, to však pouze za předpokladu, že strojové překlady do ostatních jazyků budou dosahovat dostatečně kvalitní úrovně; a s tím, že na přechodné období bude zachována povinnost předkladatele přeložit celý patent do angličtiny;
5. **ž á d á p ř e d s e d k y n i** Poslanecké sněmovny, aby v souladu s § 109a, odst. 3 zákona č. 90/1995 Sb., o jednacím řádu Poslanecké sněmovny zařadila projednání tohoto dokumentu na pořad nejbližší schůze Sněmovny;
6. **ž á d á v l á d u**, aby ho informovala o dalším průběhu projednávání Návrhu nařízení Rady o ujednáních o překladu pro patent Evropské unie.

Jaroslav Lobkowicz v. r.
ověřovatel výboru

Ivana Weberová v. r.
zpravodajka výboru

Jan Bauer v. r.
předseda výboru